

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 06, 2014

Nummer 6, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:306](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:295](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:300](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:286](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:296](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:294](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:302](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:299](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:287](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:298](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:303](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:288](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:293](#) 11-02-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:304](#) 11-02-2014

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht diefstal in vereniging. Uit de door het hof gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte zo bewust en nauw met anderen heeft samengewerkt dat hij kan worden aangemerkt als iemand die zich ‘tezamen en in vereniging met anderen’ – dus als mededader – aan de diefstal heeft schuldig gemaakt.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaarde diefstal in vereniging niet uit de gebezigde bewijsvoering kan volgen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Uit de door het hof gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte zo bewust en nauw met anderen heeft samengewerkt dat hij kan worden aangemerkt als iemand die zich ‘tezamen en in vereniging met anderen’ – dus als mededader – aan de diefstal heeft schuldig gemaakt. Het middel slaagt in zoverre.

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt mee dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven, het middel voor het overige geen bespreking behoeft en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:293

Zaaknummer: 12/03783

Wetsartikelen: 310 Sr en 311 lid 1 sub 4 Sr

RECHTSPRAAK

Beroep op niet-ontvankelijkheid OM wegens schending gelijkheidsbeginsel (niet alle op zee aangehouden piraten zijn vervolgd). De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit HR 16 april 1996, NJ 1996/527. Het hof heeft het verweer verworpen op gronden welke die verwerping kunnen dragen, nog daargelaten dat het ten onrechte niet vervolgen van derden wier gedragingen evenzeer als die van verdachte het voorwerp van strafvervolging dienen te zijn, niet zonder meer leidt tot niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie in de strafvervolging tegen verdachte. Het hof heeft niet blijk gegeven in enig opzicht van een onjuiste rechtsopvatting te zijn uitgegaan of een onjuiste maatstaf te hebben aangelegd.

Het middel bevat de klacht dat het hof het beroep op de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging van de verdachte wegens schending van het gelijkheidsbeginsel, ten onrechte althans onvoldoende gemotiveerd heeft verworpen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Aldus heeft het hof het verweer verworpen op gronden welke die verwerping kunnen dragen, nog daargelaten dat het ten onrechte niet vervolgen van derden wier gedragingen evenzeer als die van de verdachte het voorwerp van strafvervolging dienen te zijn, niet zonder meer leidt tot niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie in de strafvervolging tegen de verdachte. Het hof heeft niet blijk gegeven in enig opzicht van een onjuiste rechtsopvatting te zijn uitgegaan of een onjuiste maatstaf te hebben aangelegd. (Vgl. HR 16 april 1996, NJ 1996/527, r.o. 7.7.)

Het middel faalt.

De middelen kunnen niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu de middelen niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:286

Zaaknummer: 13/01554

Wetsartikelen: 381 Sr en Gelijkheidsbeginsel

RECHTSPRAAK

Herziening. Zaak Hagemann. Veroordeling tot levenslang wegens moord op twee kinderen. De in de aanvraag tot herziening gepresenteerde nova kunnen noch op zichzelf genomen noch in onderling verband en samenhang beschouwd het ernstig vermoeden wekken als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv, mede gelet op het feit dat bij de beoordeling van een en ander alle door het hof gebezigde bewijsmiddelen en gegeven nadere bewijsoverwegingen moeten worden betrokken. De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Het hof heeft in hoger beroep – met vernietiging van een vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 5 februari 2003 – de aanvrager ter zake van ‘moord, meermalen gepleegd’ veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf.

De aanvraag tot herziening is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit. De aanvraag is mondeling toegelicht.

Overwegingen Hoge Raad:

‘5.1. Bij de beoordeling van de aanvraag moet worden vooropgesteld dat krachtens het eerste lid aanhef en onder c van art. 457 Sv als grondslag voor een herziening slechts kan dienen, voor zover hier van belang, een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

5.2. Het gaat hier om een veroordeling van de aanvrager ter zake van moord op twee kinderen van [slachtoffer 1] die ook op 4 maart 1984 is gedood. Aan de aanvrager was ook tenlastegelegd dat hij [slachtoffer 1] had vermoord, maar daarvan heeft het Hof hem vrijgesproken. De

subsidiar tenlastegelegde doodslag op [slachtoffer 1] was inmiddels verjaard zodat het Openbaar Ministerie in zoverre niet-ontvankelijk in de vervolging werd verklaard. Bij arrest van 21 november 2006, ECLI:NL:HR:2006:AY7757, NJ 2007/543, heeft de Hoge Raad het tegen 's Hofs arrest ingestelde beroep in cassatie verworpen.

5.3. In de aanvraag wordt in de kern aangevoerd dat sprake is van vijf "nova", die zowel op zichzelf als in onderling verband en samenhang bezien het ernstig vermoeden doen rijzen dat waren deze aan het Hof bekend geweest, dit zou hebben geleid tot vrijspraak van de aanvrager. Betoogd wordt dat met deze nova – bestaande uit vier verklaringen, afgelegd in 2009 en 2012, en een transcriptie van een opgenomen gesprek uit maart 2012 tussen [getuige 2] en [aanvrager], de echtgenote van de aanvrager – de grondslag aan 's Hofs bewijsvoering voor zover het gaat om de betrokkenheid van de aanvrager bij de dood van [slachtoffer 1] en haar kinderen [slachtoffer 3] en [slachtoffer 2], is komen te ontvallen. Meer in het bijzonder heeft de aanvraag het oog op de betrouwbaarheid en de geloofwaardigheid van de tot het bewijs gebezigde verklaringen van [getuige 4] (bewijsmiddelen 25 en 26), [getuige 1] (bewijsmiddelen 23 en 24) en [getuige 2] (bewijsmiddelen 16, 17 en 18).

5.4. Voor de zakelijke weergave van de nova wordt verwezen naar de conclusie van de Advocaat-Generaal onder 27 tot en met 38.

5.5. Bij de beoordeling van deze aangevoerde nova moet worden vooropgesteld dat voor de beantwoording van de vraag of zij het hiervoor onder 5.1 aangeduide ernstige vermoeden wekken de gehele bewijsvoering van het Hof van belang is. Het gaat er dus om of een aangevoerd novum, gelet op de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen en de door het Hof gegeven nadere bewijsoverwegingen, een dergelijk vermoeden wekt.

In verband daarmee verdient in de eerste plaats opmerking dat in de aanvraag niet aan de orde komen de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen inhoudende dat voormalig medegegetineerde [getuige 3] heeft verklaard dat de aanvrager hem heeft verteld "dat hij een vriendin met twee koters het licht had uitgeblazen" (bewijsmiddelen 21 en 22) en dat NN2 heeft verklaard dat de aanvrager haar in 1984 heeft verkracht en heeft gezegd: "Je houdt je bek dicht. Je zegt niets, anders kill ik je, net als die [slachtoffer 1]" (bewijsmiddel 27).

In de tweede plaats verdient in dit verband opmerking dat voor zover in de aangevoerde nova de betrouwbaarheid van de verklaringen van [getuige 1] en [getuige 4] wordt aangevochten, het Hof aan de betrouwbaarheid daarvan uitvoerige overwegingen heeft gewijd met kort gezegd als conclusie dat de verklaringen van [getuige 1] betrouwbaar worden geoordeeld en dat twijfels over de betrouwbaarheid van de uitlatingen van [getuige 4] dienen te leiden tot een beperkt, kennelijk van meer ondergeschikt belang, gebruik van diens uitlatingen.

5.6.1. De als novum 1, novum 2 en novum 3 aangeduide verklaringen van respectievelijk [getuige 8], [getuige 9] en [getuige 11] moeten volgens de aanvrager leiden tot de conclusie dat de verklaringen die [getuige 1] heeft afgelegd omtrent de betrokkenheid van de aanvrager bij de dood van [slachtoffer 1] en twee van haar kinderen niet voor het bewijs kunnen worden gebezigd. Hieromtrent wordt het volgende overwogen.

5.6.2. Dat [getuige 1], zoals [getuige 8] heeft verklaard, zich aanvankelijk tegenover de misdaadjournalist P.R. de Vries, tijdens diens huisbezoek bij [getuige 8] en [getuige 1], terughoudend heeft opgesteld om iets te zeggen over de betrokkenheid van de aanvrager bij de moord op [slachtoffer 1], is een gegeven dat bij het onderzoek ter terechtzitting aan de rechter bekend was. Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 6 februari 2004 houdt immers in dat [getuige 1] aldaar het volgende heeft verklaard:

"Peter R. de Vries kwam bij mij thuis. Ik weet niet hoe Peter achter mijn adres is gekomen, maar hij stond opeens op de stoep. Ik weet ook niet hoe Peter er achter is gekomen dat ik iets van de zaak af wist. Peter vroeg of ik nog meer ernstige dingen of wat dan ook wist die [aanvrager] zou hebben gedaan. In eerste instantie heb ik Peter verteld dat ik niets wist, omdat ik met rust gelaten wilde worden. Ik had het boek afgesloten en wilde er niets mee te maken hebben. Ik hoorde dat bepaalde dingen wel heel belangrijk waren en toen heb ik voor mijzelf besloten toch maar te vertellen wat ik wist. Mijn man heeft Peter toen opgebeld en hem uitgelegd dat ik toch wilde praten. Peter kwam toen weer bij mij langs. Ik heb Peter toen verteld wat ik wist."

5.6.3. Voor zover de verklaring van [getuige 8] voorts inhoudt dat [getuige 1] tegen hem heeft gezegd dat zij de politie "een handje [ging] helpen om die psychopaat te pakken. Ik draai wel een verhaaltje in elkaar" geldt het volgende. De verdediging heeft ter terechtzitting in hoger beroep het verweer gevoerd dat de verklaringen van [getuige 1] niet voor het bewijs gebruikt mogen worden. Daartoe is aangevoerd hetgeen is weergegeven in het arrest van het Hof onder 37 sub a, hierop neerkomend dat [getuige 1], gelet op het verleden, wraak als motief had om jegens de aanvrager onjuiste, belastende verklaringen af te leggen. Het Hof heeft dat verweer uitvoerig gemotiveerd verworpen in onderdeel 38 ad a van zijn arrest en geoordeeld dat de voor het bewijs gebezigde verklaringen van [getuige 1], die in de kern erom gaan dat de aanvrager tegen haar heeft gezegd dat hij al eens "een wijf met koters" had vermoord en dat hij daarbij de naam [slachtoffer 1] heeft genoemd, betrouwbaar zijn.

5.6.4. Gelet op het voorgaande wekt de verklaring van [getuige 8] niet een ernstig vermoeden dat indien het Hof daarmee bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid tot vrijspraak van de aanvrager.

5.6.5. Dat laatste geldt ook met betrekking tot de verklaring van [getuige 9] die heeft verklaard dat [getuige 1] tijdens een heftige ruzie tegen hem heeft gezegd dat de aanvrager "door een valse verklaring" van haar tot levenslang is veroordeeld. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat, zoals hiervoor onder 5.6.3 is overwogen, het Hof de tot het bewijs gebezigde verklaringen van [getuige 1] uitvoerig gemotiveerd op hun betrouwbaarheid heeft getoetst en dat de verklaring van [getuige 9] daarop geen wezenlijk ander licht werpt, mede omdat deze verklaring – zoals ook blijkt uit de daarin door [getuige 9] aan [getuige 1] toegeschreven bewoordingen – moet worden gelezen in de context van de heftige ruzie tussen hem en [getuige 1].

5.6.6. [getuige 11] heeft verklaard dat hij kort een relatie met [getuige 1] heeft gehad en dat zij tegen hem heeft gezegd dat ze de aanvrager "in deze zaak een hak had gezet als gevolg waarvan hij nu levenslang veroordeeld is". Reeds omdat die verklaring niet inhoudt dat [getuige 1] heeft verklaard dat zij in haar beschuldigende verklaringen heeft gelogen, kan de verklaring van [getuige 11] niet een ernstig vermoeden opleveren als hiervoor onder 5.1 bedoeld.

5.7. Als novum 4 is aangeduid een verklaring van [getuige 4] waarin [getuige 4] ontkent van de aanvrager ooit iets belastends te hebben vernomen met betrekking tot de moord op [slachtoffer 1] en haar kinderen. Zoals het Hof in onderdeel 38 ad c van zijn arrest heeft overwogen, heeft het de door [getuige 4] zelf vanaf 2002 afgelegde verklaringen niet tot het bewijs gebezigd omdat het deze verklaringen – in verband met mogelijke beïnvloeding – onvoldoende betrouwbaar achtte. De bewijsmiddelen die het Hof wel voldoende betrouwbaar achtte, hebben betrekking op hetgeen [verbalisant 6] eind 1984 in zijn contact met [getuige 4] heeft vernomen. De enkele omstandigheid dat [getuige 4] in 2009 verklaart dat de verklaring van [betrokkene 9] niet juist is, levert niet op een ernstig vermoeden als hiervoor onder 5.1 bedoeld.

5.8. Ten slotte wordt als novum 5 opgevoerd de transcriptie van een gesprek tussen [getuige 2] en [betrokkene 1], de echtgenote van de aanvrager. Voor zover uit dat gesprek naar voren komt dat [getuige 2] een beloning heeft ontvangen, gaat het om een omstandigheid die het Hof blijkens zijn arrest, onderdeel 39, in zijn beoordeling heeft betrokken, terwijl ook overigens de weergegeven inhoud van dat telefoongesprek niet kan worden aangemerkt als een gegeven als hiervoor onder 5.1 bedoeld.

5.9. Gelet op het voorgaande kunnen de in de aanvraag aangevoerde nova, noch op zichzelf genomen noch in onderling verband en samenhang beschouwd, het ernstig vermoeden wekken als hiervoor onder 5.1 bedoeld, mede gelet op hetgeen in 5.5 in dat verband is vooropgesteld, inhoudend dat bij de beoordeling van een en ander alle door het Hof gebezigde

bewijsmiddelen en gegeven nadere bewijsoverwegingen moeten worden betrokken. De aanvraag is dus ongegrond en moet ingevolge art. 470 Sv worden afgewezen.’

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:287

Zaaknummer: 13/00058

Wetsartikelen: 457

RECHTSPRAAK

Profijtontneming. Overschrijding redelijke termijn. Het middel, dat klaagt over 's hofs oordeel dat geen rechtsgevolg behoeft te worden verbonden aan de vaststelling dat tijdens de behandeling van de zaak de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, is op de gronden vermeld in de conclusie van de A-G onder 7 en 8 terecht voorgesteld. De Hoge Raad doet om doelmatigheidsredenen de zaak zelf af en vermindert de opgelegde betalingsverplichting.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat geen rechtsgevolg behoeft te worden verbonden aan de vaststelling dat tijdens de behandeling van de zaak in eerste aanleg de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. In cassatie wordt ervan uitgegaan dat de termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in eerste aanleg is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting van € 190.300,-. De Hoge Raad zal die betalingsverplichting verminderen met € 5.000,-.

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist.

Conclusie AG:

Evenals de rechtbank, heeft het hof overwogen dat de redelijke termijn in eerste aanleg is overschreden. Dat oordeel staat in cassatie niet ter discussie. De steller van het middel richt zijn pijlen op het oordeel van het hof dat de overschrijding van de redelijke termijn niet leidt tot matiging van de betalingsverplichting, maar slechts tot de constatering dat de redelijke termijn is overschreden. Het hof overweegt daartoe dat het karakter van de ontnemingsmaatregel (herstel van de rechtmatige toestand in financiële zin zonder dat het

toevoegen/toebrengen van leed is beoogd) zich moeilijk verhoudt met het reduceren van de betalingsverplichting ten gevolge van enig tijdsverloop. Het hof miskent daarmee bestendige rechtspraak van de Hoge Raad, waaruit volgt dat overschrijding van de redelijke termijn in ontnemingszaken in de regel wordt gecompenseerd door vermindering van het ontnemingsbedrag dat zou zijn opgelegd indien de redelijke termijn niet zou zijn overschreden.² Het belang te voorkomen dat de betrokkene langer dan redelijk is onder de dreiging van een (verdere) strafvervolgning zou moeten leven, geldt ook voor ontnemingszaken.³ Daarbij merk ik nog op dat de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel naar nationaal recht weliswaar als maatregel is gerubriceerd, maar volgens het EHRM wel een 'penalty' in de zin van het verdrag inhoudt.⁴ Het oordeel van het hof dat het karakter van de ontnemingsmaatregel zich moeilijk verhoudt met het matigen van de betalingsverplichting geeft dan ook blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

8. Het hof heeft aan zijn beslissing de betalingsverplichting niet te verminderen mede ten grondslag gelegd dat de betrokkene sinds het verkrijgen van het wederrechtelijk verkregen voordeel tot aan de einduitspraak van het hof heeft kunnen beschikken over een bedrag van € 171.805,94 en dat het aannemelijk is dat de betrokkene vervolgprofijt op dit deel van het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel heeft genoten. Daarbij denkt het hof aan rente over dit voordeel dan wel het besparen van kosten door over dit voordeel te beschikken. Deze overweging van het hof is naar mijn mening niet begrijpelijk. Het is inherent aan een ontnemingszaak dat de betrokkene tot het moment waarop het voordeel overeenkomstig de einduitspraak daadwerkelijk wordt ontnomen, kan beschikken over het voordeel. Daarop geldt slechts een uitzondering voor het geval conservatoir beslag wordt gelegd op het gehele bedrag dat als wederrechtelijk verkregen voordeel zal worden bestempeld. De omstandigheid dat de betrokkene over het geld kan beschikken, kan niet worden aangemerkt als een vorm van compensatie voor het overschrijden van de redelijke termijn. De betalingsverplichting wordt daardoor immers niet beïnvloed. Dat is anders in geval de rechter het vervolgprofijt in de berekening van het voordeel betreft en vervolgens overgaat tot een vermindering van de betalingsverplichting wegens overschrijding van de redelijke termijn. In dat geval dient de rechter het vervolgprofijt te schatten en moet de schatting daarvan berusten op wettige bewijsmiddelen. Daarvan is in deze zaak echter geen sprake. Het hof heeft in het midden gelaten welk bedrag aan vervolgprofijt zou zijn genoten, terwijl de bewijsmiddelen evenmin zien op eventueel vervolgprofijt. In zoverre is het arrest ontoereikend gemotiveerd.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:296

Zaaknummer: 12/03409

Wetsartikelen: 6 EVRM en 36e Sr

RECHTSPRAAK

Moord, voorbedachte raad. De Hoge Raad herhaalt relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2013:963. Het hof heeft zijn oordeel in het licht van de vooropstellingen met betrekking tot mogelijke contra-indicaties in voornoemd arrest ontoereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen dat het hof kennelijk heeft geoordeeld dat de gelegenheid voor de verdachte om na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en om zich daarvan rekenschap te geven, zich in het bijzonder voordeed ‘gedurende het tijdsbestek dat hij rechtstreeks na het slaan naar de keuken is gelopen om een mes te pakken en weer terug te lopen naar het slachtoffer’.

Het middel klaagt dat het bewezenverklaarde, meer in het bijzonder het ‘met voorbedachten rade’ handelen, niet zonder meer uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel ‘voorbedachte raad’ moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdsperiode tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het

besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven.

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de ogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan alsmede de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963).

Het hof heeft zijn oordeel, gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld met betrekking tot mogelijke contra-indicaties, ontoereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen dat het hof kennelijk heeft geoordeeld dat de gelegenheid voor de verdachte om na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en om zich daarvan rekenschap te geven, zich in het bijzonder voordeed 'gedurende het tijdsbestek dat hij rechtstreeks na het slaan naar de keuken is gelopen om een mes te pakken en weer terug te lopen naar het slachtoffer'. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep

opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:294

Zaaknummer: 13/02035

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Uitkeringsfraude. Artikel 225 Sr. Slagende bewijsklacht opzet. Uit de inhoud van de gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte opzettelijk in strijd met de waarheid de op de in de bewezenverklaringen genoemde formulieren gestelde vragen met ‘nee’ heeft beantwoord. De bewezenverklaringen zijn dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel klaagt dat het bewezenverklaarde opzet niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Uit de inhoud van de gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte opzettelijk in strijd met de waarheid de op de in de bewezenverklaringen genoemde formulieren gestelde vragen met ‘nee’ heeft beantwoord. De bewezenverklaringen zijn dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:304

Zaaknummer: 12/01806

Wetsartikelen: 225 Sr

RECHTSPRAAK

Toezenen stukken raadvrouw. Artikel 51 Sv. Bij de stukken van het geding bevindt zich een last tot ‘Toevoeging raadsman’ welke inhoudt dat er aan de verdachte een raadvrouw is toegevoegd. Noch uit mededelingen gesteld op het dubbel van de dagvaarding in hoger beroep noch uit enig ander aan de Hoge Raad toegezonden stuk kan blijken dat een afschrift van die dagvaarding aan de raadvrouw is gezonden. Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat aldaar noch de verdachte noch diens raadvrouw is verschenen. Uit het voorgaande, in onderlinge samenhang beschouwd, vloeit het ernstige vermoeden voort dat ter attentie van de dagvaarding in hoger beroep het voorschrift ex artikel 51, tweede volzin, Sv niet is nageleefd. Dit in het belang van de verdachte gegeven voorschrift is van zo grote betekenis dat, al is dit niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming ervan moet worden geacht aan een geldige behandeling van de zaak ter terechtzitting buiten tegenwoordigheid van de verdachte en diens raadsman in de weg te staan.

Het middel behelst de klacht dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 Sv niet is nageleefd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de stukken van het geding bevindt zich een last tot ‘Toevoeging raadsman’ van 30 juli 2010, welke inhoudt dat de voorzitter van het gerechtshof op vordering van de advocaat-generaal bij het hof aan de verdachte als raadvrouw mr. M. Grinwis-Veldman toevoegt.

Bij de stukken bevindt zich tevens het dubbel van de dagvaarding in hoger beroep. Noch uit mededelingen gesteld op dat dubbel noch uit enig ander aan de Hoge Raad gezonden stuk kan blijken dat een afschrift van die dagvaarding aan de raadvrouw is gezonden. Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep is aldaar noch de verdachte noch diens

raadvrouwe verschenen.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen, in onderlinge samenhang beschouwd, vloeit het ernstige vermoeden voort dat ten aanzien van de dagvaarding in hoger beroep het voorschrift vervat in de tweede volzin van artikel 51 Sv niet is nageleefd.

Dit in het belang van de verdachte gegeven voorschrift is van zo grote betekenis dat, al is dit niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming ervan moet worden geacht aan een geldige behandeling van de zaak ter terechtzitting buiten tegenwoordigheid van de verdachte en diens raadsman in de weg te staan.

Het middel, dat daarover klaagt, is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:295

Zaaknummer: 12/00283

Wetsartikelen: 51 Sv

RECHTSPRAAK

Grondslagverlating. Artikel 312 lid 1 Sr. De opvatting dat ingeval diefstal is voorafgegaan door of vergezeld van geweld als bedoeld in artikel 312 lid 1 Sr geen sprake kan zijn van het oogmerk om, bij betrapting op heterdaad, aan zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij de vlucht mogelijk te maken, hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren, is gelet op de strekking van deze bepaling om diefstal onder verzwarende omstandigheden strafbaar te stellen onjuist.

Het middel klaagt dat het hof wat betreft het onder 4 tenlastegelegde de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten voor zover is bewezenverklaard dat de diefstal is voorafgegaan en vergezeld van geweld met het oogmerk om die diefstal gemakkelijk te maken en om bij betrapting op heterdaad aan zichzelf en aan zijn mededaders hetzij de vlucht mogelijk te maken, hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel berust op de opvatting dat ingeval diefstal is voorafgegaan door of vergezeld van geweld als bedoeld in artikel 312 lid 1 Sr geen sprake kan zijn van het oogmerk om, bij betrapting op heterdaad, aan zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij de vlucht mogelijk te maken, hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren. Die opvatting is gelet op de strekking van deze bepaling om diefstal onder verzwarende omstandigheden strafbaar te stellen echter onjuist.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:299

Zaaknummer: 12/05353

Wetsartikelen: 312 Sr

RECHTSPRAAK

Onttrekking minderjarige aan wettig gezag. Artikel 279 Sr. Voor een veroordeling ter zake van artikel 279 Sr is niet vereist dat de bewezenverklaring inhoudt dat degene aan wiens wettelijk gezag wordt onttrokken bij uitsluiting van ieder ander dat gezag uitoefent. 's Hofs vaststelling dat ten tijde van het tenlastegelegde feit verdachte en X het wettig over de minderjarigen A, B en C gestelde gezag uitoefenden is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de gebezigde bewijsmiddelen inhouden dat verdachte en X ten tijde van het tenlastegelegde feit gehuwd waren en dat ex artikel 1:251 lid 1 BW ouders gedurende hun huwelijk het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen. Gelet op die vaststelling, is het oordeel dat verdachte, als degene die mede het gezag over de minderjarige kinderen uitoefent, deze kinderen kan onttrekken aan het wettelijk over hen gestelde gezag als bedoeld in artikel 279 Sr door die kinderen zonder toestemming van zijn echtgenote mee te voeren naar het buitenland en te doen verblijven, juist.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring onvoldoende met redenen is omkleed, nu uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat [betrokkene 1] het wettig over de minderjarigen [betrokkene 2], [betrokkene 3] en [betrokkene 4] gestelde gezag uitoefende.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Voor een veroordeling ter zake van artikel 279 Sr is niet vereist dat de bewezenverklaring inhoudt dat degene aan wiens wettelijk gezag wordt onttrokken bij uitsluiting van ieder ander dat gezag uitoefent. Het hof heeft in navolging van de rechtbank vastgesteld dat ten tijde van het tenlastegelegde feit de verdachte en [betrokkene 1] tezamen het wettig over de minderjarigen [betrokkene 2], [betrokkene 3] en [betrokkene 4] gestelde gezag uitoefenden. Die vaststelling is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de gebezigde bewijsmiddelen inhouden dat de verdachte en [betrokkene 1] ten tijde van het tenlastegelegde feit gehuwd waren en dat ingevolge artikel 1:251 lid 1 BW ouders gedurende

hun huwelijk het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen. Gelet op die vaststelling, is het oordeel dat de verdachte, als degene die mede het gezag over de minderjarige kinderen uitoefent, deze kinderen kan onttrekken aan het wettig over hen gestelde gezag als bedoeld in artikel 279 Sr door de kinderen zonder toestemming van zijn echtgenote mee te voeren naar het buitenland en aldaar te doen verblijven, juist. De bewezenverklaring is in dit opzicht toereikend gemotiveerd. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:302

Zaaknummer: 11/03729

Wetsartikelen: 279 Sr

RECHTSPRAAK

Uitkeringsfraude. Artikel 225 Sr. Slagende bewijsklacht opzet. Uit de inhoud van de gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte opzettelijk in strijd met de waarheid de op de in de bewezenverklaringen genoemde formulieren gestelde vragen met ‘nee’ heeft beantwoord. De bewezenverklaringen zijn dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel klaagt dat het bewezenverklaarde opzet niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Deze bewezenverklaringen steunen op de in het bevestigde vonnis opgenomen bewijsvoering, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14, waarin onder meer is overwogen:

‘Verdachte heeft ter terechtzitting verklaard dat de Periodieke verklaringen heeft ingevuld en ondertekend. Zij heeft ook verklaard dat zij in de beide ten laste gelegde periode maandelijks geld van haar vader en haar oom ontving. Dit geld was bedoeld om de woonlasten van de eigen woning te dekken. Het was de bedoeling dat de ontvangen bedragen zouden worden terug betaald. Dit is tot op heden niet gebeurd. Verdachte heeft voorts verklaard dat zij het ontvangen geld bewust niet op de bovengenoemde Periodieke verklaringen heeft ingevuld. Zij dacht dat dit niet nodig was. [medeverdachte] heeft bij de Sociale Recherche verklaard dat hij wist dat [verdachte] geld van haar vader en oom kreeg als bijdrage in de woonlasten. Evenals verdachte heeft hij de ontvangen bedragen bewust niet op de Periodieke verklaringen (zoals genoemd onder feit 1) vermeld, omdat hij dacht dat ze dit geld niet hoefde op te geven aan de Sociale Dienst.

Gelet op het bovenstaande staat naar het oordeel van de rechtbank vast dat verdachte en [medeverdachte] opzettelijk hebben nagelaten de ontvangen bedragen op de betreffende Periodieke verklaringen te vermelden en aldus hebben nagelaten dit geld op te geven aan de Sociale Dienst.’

Uit de inhoud van de gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte

opzettelijk in strijd met de waarheid de op de in de bewezenverklaringen genoemde formulieren gestelde vragen met 'nee' heeft beantwoord. De bewezenverklaringen zijn dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:303

Zaaknummer: 12/01801

Wetsartikelen: 225 Sr

RECHTSPRAAK

Afwijzing getuigenverzoek. Horen minderjarig kind van aangeefster en verdachte als getuige. Artikel 288 lid 1 onder b Sv. De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2010:BI3847, NJ 2010/191 met betrekking tot het feit dat de rechter ex artikel 288 lid 1 onder b Sv van het verhoor van een niet verschenen getuige kan afzien indien het gegronde vermoeden bestaat dat de gezondheid of het welzijn van de getuige door het afleggen van een verklaring ter terechtzitting in gevaar wordt gebracht en het voorkomen van dit gevaar zwaarder weegt dan het belang om de getuige te kunnen ondervragen. In casu gaat het om een zeer jeugdige minderjarige. 's Hofs oordeel dat gelet op het feit dat de in genoemd artikellid genoemde gronden aanwezig zijn en derhalve het belang van de getuige mag prevaleren boven het recht van de verdachte om de getuige te (doen) ondervragen is niet onbegrijpelijk en behoefde ook geen nadere motivering.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd het verzoek heeft verworpen om het minderjarige kind van de aangeefster en van de verdachte, [betrokkene], als getuige te horen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Ingevolge artikel 288, lid 1 onder b Sv kan de rechter van het verhoor van een niet-verschenen getuige afzien indien het gegronde vermoeden bestaat dat de gezondheid of het welzijn van de getuige door het afleggen van een verklaring ter terechtzitting in gevaar wordt gebracht en het voorkomen van dit gevaar zwaarder weegt dan het belang om de getuige ter terechtzitting te kunnen ondervragen. Ook in een geval als het onderhavige, waarin het gaat om de vijfjarige zoon van de verdachte en het slachtoffer, zal de rechter dus, indien hij daartoe de in genoemd artikellid vermelde gronden aanwezig acht, het belang van de getuige mogen doen prevaleren boven het recht van de verdachte om de getuige

te (doen) ondervragen (vgl. HR 17 november 2009, ECLI:NL:HR:2010:BI3847, NJ 2010/191).

Vast staat dat het jongetje, toen het feit werd gepleegd, in de woning aanwezig was en dat hij het resultaat van de met een mes gepleegde levensbedreigende geweldshandeling – een hevig bloedende wond ter hoogte van de hals van zijn moeder – heeft gezien. Voorts houden de stukken van het geding in dat het kind met zijn moeder naar Canada was verhuisd en dat aldaar zijn moeder niet lang na het tenlastegelegde gebeuren op gewelddadige wijze om het leven is gebracht. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat tegen de achtergrond van deze, naar objectieve maatstaven reeds zeer ingrijpende en traumatiserende, gebeurtenissen met betrekking tot zijn moeder het afleggen van een verklaring als getuige de gezondheid of het welzijn van de zeer jeugdige minderjarige zozeer zou schaden dat het voorkomen van dit gevaar zwaarder weegt dan het belang om het jongetje als getuige te horen. Mede in aanmerking genomen dat de buurvrouw van de aangeefster tegenover de politie een belastende verklaring heeft afgelegd, terwijl uit de stukken van het geding niet blijkt dat de verdediging die buurvrouw als getuige heeft willen horen, alsmede dat de door [betrokkene] spontaan tegenover een verbalisant afgelegde belastende verklaring door deze verbalisant ter terechtzitting onder ede is bevestigd, is dat oordeel niet onbegrijpelijk en behoefde het ook geen nadere motivering.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:300

Zaaknummer: 12/05786

Wetsartikelen: 288 Sr

RECHTSPRAAK

Mondelinge belediging. Artikel 266 Sr. Is het op stotterende wijze praten tegen een persoon die stottert beledigend? Indien het gaat om een belediging die iemand mondeling in zijn tegenwoordigheid is aangedaan, moet een uitlating als beledigend worden beschouwd wanneer zij de strekking heeft die ander aan te randen in zijn eer en goede naam. 's Hofs oordeel dat de verdachte, die zelf niet stottert, door op stotterende wijze een ander die stottert en als zodanig bekendstaat stotterend aan te spreken met het doel die ander te kwetsen, geeft – in het licht van de omstandigheid dat het aanspreken luid en duidelijk en in aanwezigheid van derden is geschied – niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel keert zich tegen het oordeel van het hof dat op stotterende wijze praten tegen een persoon die stottert als belediging in de zin van artikel 266 Sr kan worden aangemerkt.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De bewezenverklaring houdt in dat het hier gaat om een belediging die iemand mondeling in zijn tegenwoordigheid is aangedaan. In een dergelijk geval moet een uitlating als beledigend worden beschouwd wanneer zij de strekking heeft die ander aan te randen in zijn eer en goede naam.

Het oordeel van het hof dat de verdachte, die zelf niet stottert, door op stotterende wijze een ander die stottert en als zodanig bekendstaat stotterend aan te spreken met het doel die ander te kwetsen, geeft – in het licht van de omstandigheid dat dat aanspreken luid en duidelijk en in de aanwezigheid van derden is geschied – niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:306

Zaaknummer: 12/02395

Wetsartikelen: 266 Sr

RECHTSPRAAK

Kinderrechter. Artikel 495 lid 3 Sv. Leeftijd verdachte niet exact vast te stellen. Blijkens de processen-verbaal van de terechtzitting is aldaar noch door verdachte noch door diens raadsman aangevoerd dat ex artikel 495 lid 3 Sv de kinderrechter diende deel te nemen aan het onderzoek ter terechtzitting. Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen het hof heeft vastgesteld, kan het middel niet slagen.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de rechtbank bevoegd was kennis te nemen van de zaak en ten onrechte de zaak niet heeft teruggewezen naar de rechtbank.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Blijkens de processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg is aldaar noch door de verdachte noch door diens raadvrouw aangevoerd dat ingevolge artikel 495 lid 3Sv de kinderrechter diende deel te nemen aan het onderzoek ter terechtzitting. Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen het hof heeft vastgesteld, kan het middel niet slagen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:288

Zaaknummer: 13/00365

Wetsartikelen: 495 lid 3 Sr

RECHTSPRAAK

Noodweer. In aanmerking genomen dat het hof omtrent de situatie en het gedrag van X jegens verdachte onmiddellijk voorafgaand aan het bewezenverklaarde steken met een mes niet meer heeft vastgesteld dan dat X op het moment van de bewezenverklaarde messteek in zijn rug naar verdachte gekeerd stond, is 's hofs oordeel dat geen sprake is van een ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding door X jegens verdachte, noch van een onmiddellijk dreigend gevaar daarvoor, zonder nadere motivering niet begrijpelijk.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In aanmerking genomen dat het hof omtrent de situatie en het gedrag van [betrokkene 1] jegens de verdachte onmiddellijk voorafgaand aan het bewezenverklaarde steken met een mes niet meer heeft vastgesteld dan dat [betrokkene 1] op het moment van de bewezenverklaarde messteek met zijn rug naar de verdachte toegekeerd stond, is het oordeel van het hof dat geen sprake is van een ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding door [betrokkene 1] jegens de verdachte, noch van een onmiddellijk dreigend gevaar daarvoor, zonder nadere motivering niet begrijpelijk.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-02-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:298

Zaaknummer: 13/01461

Wetsartikelen: 41 Sr